

MASARYKOVA UNIVERZITA

Přednáška 3

FUNDACE DLE OBČANSKÉHO ZÁKONÍKU č. 89/2012, Sb.

Využito materiálů kolegy Mgr. Vlastimila Vitoula, PF MU –
is.muni.cz - Studijní materiály k předmětu BPV_ERNO
+
Materiálů kolegy mgr. Jaroslava Benáka, PF MU –
is.muni.cz - Studijní materiály k předmětu BPV_ERNO

OBSAH PŘEDNÁŠKY

- Nadace
- Nadační fond
- Přidružený fond
- Svěřenský fond
- Ústav

Nadace

- Právnícká osoba soukromého práva, která je tvořena účelovým sdružením majetku, který má svými výnosy sloužit společensky či hospodářsky užitečnému účelu

**ROZŠÍŘENÍ ÚČELU,
nejen obecně prospěšný**

- Má trvalý charakter, neslouží k výdělečným účelům, může podnikat se zákonným omezením
- Vytváří „nadační jistinu“ (min. 0,5 mil. Kč)

§ 306

- (1) Zakladatel zakládá nadaci k trvalé službě společensky nebo hospodářsky užitečnému účelu. Účel nadace může být veřejně prospěšný, spočívá-li v podpoře obecného blaha, i dobročinný, spočívá-li v podpoře určitého okruhu osob určených jednotlivě či jinak.
- (2) Zakazuje se založit nadaci za účelem podpory politických stran a hnutí nebo jiné účasti na jejich činnosti. Zakazuje se založit nadaci sloužící výlučně výdělečným cílům. Plní-li nadace zakázaný účel, soud ji i bez návrhu zruší a nařídí její likvidaci.

§ 309

- ❏ (1) Nadace se zakládá nadační listinou, kterou může být zakládací listina nebo pořízení pro případ smrti.
- ❏ (2) Zakládací listinu nadace pořizuje jedna osoba nebo více osob.
- ❏ (3) Stojí-li na straně zakladatele nadace více osob, považují se za zakladatele jediného a v záležitostech nadace musí jednat jednomyslně; odmítá-li některá z těchto osob souhlas bez vážného důvodu udělit, nahradí jej k návrhu kterékoli z ostatních zakládajících osob svým rozhodnutím soud.
- ❏ (4) Nadační listina vyžaduje formu veřejné listiny.

§ 310

- ❏ Zakládací listina nadace obsahuje alespoň:
- ❏ a) název a sídlo nadace,
- ❏ b) jméno zakladatele a jeho bydliště nebo sídlo,
- ❏ c) vymezení účelu, pro který se nadace zakládá,
- ❏ d) údaj o výši vkladu každého zakladatele,
- ❏ e) údaj o výši nadačního kapitálu,
- ❏ f) počet členů správní rady i jména a bydliště jejích prvních členů a údaj, jakým způsobem členové správní rady za nadaci jednají,
- ❏ g) počet členů dozorčí rady i jména a bydliště jejích prvních členů, případně, není-li dozorčí rada zřizována, jméno a bydliště prvního revizora,
- ❏ h) určení správce vkladů a
- ❏ i) podmínky pro poskytování nadačních příspěvků, případně okruh osob, jimž je lze poskytnout, nebo okruh činností, jež nadace může vzhledem k svému účelu vykonávat, anebo určení, že tyto náležitosti stanoví statut nadace.

§ 315

- ☒ (1) Statut nadace upraví alespoň
  - a) způsob jednání orgánů nadace a
  - b) podmínky pro poskytování nadačních příspěvků, případně též okruh osob, kterým je lze poskytovat.
- ☒ (2) Nevydá-li zakladatel statut nadace společně s nadační listinou, vydá jej po předchozím souhlasu dozorčí rady správní rada do jednoho měsíce ode dne vzniku nadace. Nevyloučí-li to nadační listina, rozhoduje o změnách statutu po předchozím souhlasu dozorčí rady správní rada.
- ☒ (3) Nadace statut uveřejní uložením do sbírky listin. Každý může ve veřejném rejstříku do statutu nahlížet a pořizovat si z něj výpisy, opisy nebo kopie. Stejné právo lze uplatnit také v sídle nadace.

Nadační Fond

- Právnícká osoba založená k účelu společensky nebo hospodářsky užitečnému
- Tvoří ji soubor majetku vzniklý z vkladů a darů
- **Nemusí mít trvalý charakter**
- **Institucionalizovaná veřejná sbírka**
- **Nevytváří nadační jistinu ani nadační kapitál**
- **Předmět vkladu ani dar nemusí splňovat předpoklad trvalého výnosu**

§ 394

- ❏ (1) Zakladatel zakládá nadační fond k účelu užitečnému společensky nebo hospodářsky.
- ❏ (2) Název nadačního fondu musí obsahovat slova „nadační fond“.

§ 396

➤ Zakladatelské právní jednání obsahuje alespoň:

- a) název a sídlo nadačního fondu,
- b) jméno zakladatele a jeho bydliště nebo sídlo,
- c) vymezení účelu, pro který se nadační fond zakládá,
- d) údaj o výši vkladu, popřípadě o jeho nepeněžitém předmětu,
- e) počet členů správní rady i jména a bydliště jejích prvních členů a údaj, jakým způsobem členové správní rady za nadační fond jednají,
- f) počet členů dozorčí rady i jména a bydliště jejích prvních členů, nebo jméno a bydliště prvního revizora,
- g) určení správce vkladů a
- h) podmínky pro poskytování příspěvků z majetku nadačního fondu nebo vymezení okruhu činností, jež nadační fond může vzhledem k svému účelu vykonávat.

Přidružený fond

- Koncepce „nesamostatné nadace“
- Je tvořen majetkovým souborem a nemá právní subjektivitu
- Pro případy, že osoba, která má prostředky, ale nechce zakládat nadaci či nadační fond, dá do správy nadace tyto prostředky
- Vlastníkem zůstává zakladatel/dárce

§ 348

- ❏ (1) Smlouvou lze nadaci svěřit do správy jako přidružený fond majetek způsobilý být předmětem vkladu do nadace a pověřit nadaci k použití tohoto majetku k ujednanému účelu, souvisí-li s posláním nadace; použití nesmí spočívat v podpoře politické strany nebo politického hnutí.
- ❏ (2) Smlouva vyžaduje písemnou formu.

§ 352, § 350

☒ §352:

- ☒ Z nakládání s přidruženým fondem vznikají práva a povinnosti jen spravující nadaci. Majetek v přidruženém fondu eviduje nadace odděleně od svého majetku.

☒ § 350:

- ☒ Je-li ujednáno, že nadace bude spravovat přidružený fond pod zvláštním označením, musí označení obsahovat slova „přidružený fond“. Označení musí být uváděno současně s názvem nadace, která přidružený fond spravuje.

Svěřenský fond

- nový institut pro správu cizího majetku
- právní úprava v § 1448 - § 1474 NOZ
- konstrukce:

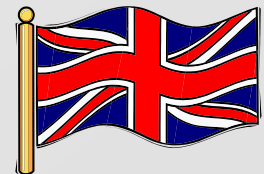
- ▣ zakladatel vyčlení část svého majetku

→ **oddělené vlastnictví**

- ▣ majetek spravuje správce

→ **není vlastníkem**

- ▣ majetek/výnosy obdrží obmýšlený

Svěřenský fond – majetek v něm

- § 1448 odst. 3 NOZ: *„...majetek ve svěřenském fondu však není ani vlastnictvím správce, ani vlastnictvím zakladatele, ani vlastnictvím osoby, které má být ze svěřenského fondu plněno.“*
- vlastnická práva vykonává vlastním jménem na účet fondu svěřenský správce
- do veřejné evidence se zapisuje svěřenský správce s poznámkou „*svěřenský správce*“

Majetek vlastní sám sebe...

§ 1452

- (1) Každý svěřenský fond musí mít statut. Statut svěřenského fondu vydává zakladatel. Zřizuje-li se svěřenský fond pořízením pro případ smrti, použije se přiměřeně § 311.
- (2) Statut obsahuje alespoň
  - a) označení svěřenského fondu,
  - b) označení majetku, který tvoří svěřenský fond při jeho vzniku,
  - c) vymezení účelu svěřenského fondu,
  - d) podmínky pro plnění ze svěřenského fondu,
  - e) údaj o době trvání svěřenského fondu; není-li uvedena, platí, že fond byl zřízen na dobu neurčitou, a
  - f) má-li být ze svěřenského fondu plněno určité osobě jako obmyšlenému, určení této osoby, nebo způsobu, jak bude obmyšlený určen.
- ☒(3) Statut vyžaduje formu veřejné listiny.

Svěřenský správce

- ❑ (1) Svěřenským správcem může být každý svéprávný člověk.
- ❑ (2) Právní osoba může být svěřenským správcem, stanoví-li to zákon.

- ❑ Za podmínek uvedených v § 1453 může být svěřenským správcem i zakladatel svěřenského fondu nebo osoba, které má být ze svěřenského fondu plněno. V takovém případě však musí mít svěřenský fond dalšího svěřenského správce, kterým je osoba třetí, a správci musí právně jednat společně.

- ❑ (1) Svěřenského správce jmenuje a odvolává zakladatel. Zakladatel může ve statutu určit jiný způsob jmenování nebo odvolání svěřenského správce.
- ❑ (2) Na návrh osoby, která na tom má právní zájem, jmenuje svěřenského správce soud, nejmenuje-li jej k tomu oprávněná osoba v přiměřené době nebo nelze-li jej ustavit podle odstavce 1.

Obmyšlený

- ❏ (1) Zakladatel má právo jmenovat obmyšleného a určit mu plnění ze svěřenského fondu, ledaže statut svěřenského fondu určí něco jiného.
- ❏ (2) Nevyužije-li zakladatel práva podle odstavce 1, jmenuje obmyšleného a určí mu plnění ze svěřenského fondu svěřenský správce. Jedná-li se o svěřenský fond zřízený k soukromému účelu, může svěřenský správce vykonat toto právo, jestliže statut určí okruh osob, ze kterého lze obmyšleného jmenovat.
- ❏ (3) Obmyšlenému lze přiznat právo na plody nebo užitky ze svěřenského fondu nebo právo na majetek ze svěřenského fondu, případně na podíly na nich.

Ústav

- ❑ Ústavy jsou zakládány za účelem provozovat činnosti užitečné pro veřejnost s tím, že výsledky jejich činnosti jsou každému rovnocenně dostupné za předem stanovených podmínek.
- ❑ **Jak založit ústav?**
  - ❑ zakládací listinou
  - ❑ nebo pořízením pro případ smrti

Náležitosti ústavu

- název ústavu, který musí obsahovat slova „zapsaný ústav“ či zkratku „z. ú.“
- sídlo,
- účel ústavu vymezením předmětu jeho činnosti, popřípadě i předmět jeho podnikání,
- údaj o výši vkladu, popřípadě o jeho nepeněžitém předmětu,
- počet členů správní rady i jména a bydliště jejích prvních členů
- podrobnosti o vnitřní organizaci ústavu, nevyhradí-li se její úprava statutu ústavu

Na rozdíl od spolků mají ústavy zákonem danou strukturu orgánů

- ❏ Ředitel (statutární orgán ústavu, s nárokem na odměnu).
- ❏ Správní rada (dohlíží na ředitele, rozhoduje o hlavních finančních otázkách atd., nárok na odměnu jen je-li to v zakládací listině)

Některé povinnosti ústavu:

- ❑ Pokud výše čistého obrátu ústavu překročí 10 milionů Kč je nutný audit (není-li statutem stanoveno méně).
- ❑ Neurčí-li zakladatelská listina jinak, vyhotovuje ústav výroční zprávu, kterou zveřejňuje nejpozději do šesti měsíců po skončení účetního období ve sbírce listin příslušného rejstříku.
- ❑ Nebude-li ústav dlouhodobě naplňovat svůj účel, může ho soud na návrh zrušit.

Ústav vzniká zápisem do veřejného rejstříku

- Podrobnosti fungování ústavu může upravit statut, který vydává správní rada a který se zakládá do rejstříku.
- Pro ústav je tedy typické využití nejen osobní, ale také majetkové složky organizace (na rozdíl např. od spolku, který je založený pouze na osobní složce, se v případě ústavu počítá s majetkovými vklady).
- I ústavy mohou jako vedlejší činnost provozovat podnikatelskou činnost, zisk však může ústav použít jen k podpoře činnosti, pro niž byl založen, a k úhradě nákladů na vlastní správu.

Doporučená literatura

- ☒ Svěřenské fondy. Institut pro uchování a převody rodinného majetku - 2., aktualizované vydání
http://obchod.wolterskluwer.cz/cz/sverenske-fondy-institut-pro-uchovani-a-prevody-rodinneho-majetku-2-aktualizovane-vydani.p1607.html?utm_source=eshop&utm_medium=email&utm_content=monografie&utm_campaign=Insolvence_Fondy
- ☒ Iveta Melicharová. Přidružený fond: nová možnost pro dárce. Diplomová práce. MU: Brno, 2014. Archív prací MU.
- ☒ NOZ s důvodovou zprávou.